

▲ Still going strong: Ingemar Österberg, som var med i leken för 24:e gången i ordningen. Platsade in på en hedrande åttondeplacering.

Jäm

◀ Premiär för Peter Hansson, som körde sin första Kåsa. Många konkurrenter fick se Peter i den här vinkeln.

Sveriges anrikaste motortävling, Novemberkåsan, avverkades för 57:e gången i skogarna norr om Ljungsbro. Det blev en oerhört blöt och krävande tävling där bara 15 av 164 startande tog sig i mål inom respiten. Inte oväntat blev det Sven-Erik Jönsson, Järva MK, som klarade strapatserna bäst. 2311 prickar eller drygt 38 minuter hade "Jösse" tillgodo på tvåan Thomas Gustavsson från Tibro. Thomas hade i sin tur dryga 48 minuter tillgodo på trean, tävlingens stora överraskning, B-föraren Håkan Lundberg från Borås.

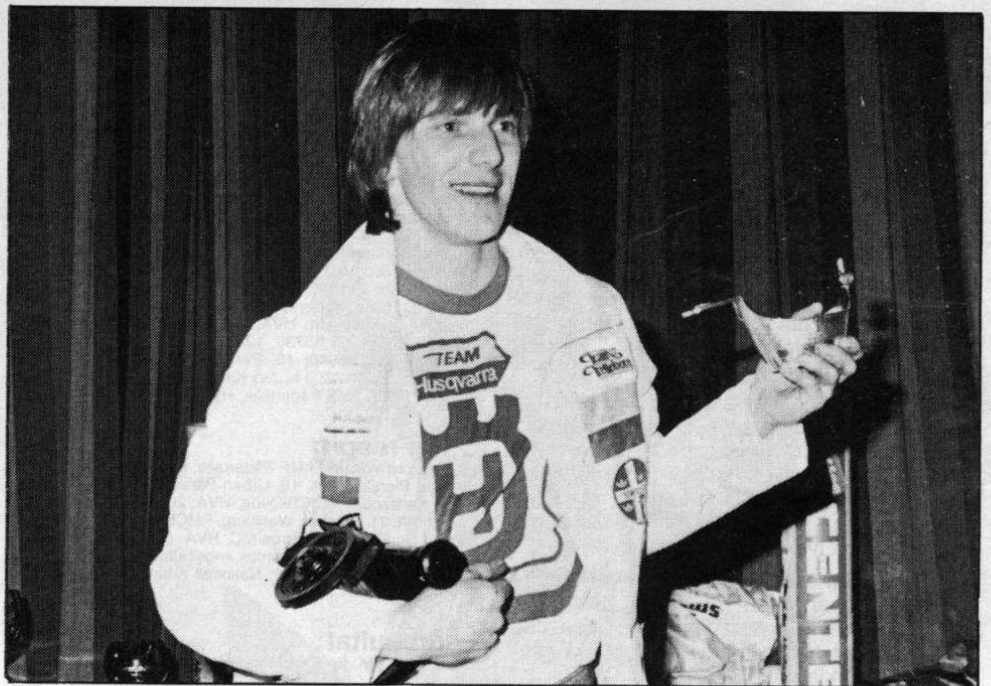
● Regnet hade vräkt ner över norra Östergötland veckan före Kåsan och det var rejält blött i markerna när förste man gick ut på dagetappen på lördag morron. Vädret var dock fint och det lovades bli en härlig tävling.

Vädret höll sig också hela dagen och när dagetappen summerades fram mot kvällen visade det sig att Sven-Erik Jönsson höll en knapp men klar ledning före SMK Uppsalas Roffe Wicksell. Roffe körde rejält fort i skogen och stark som han är så räknade man med honom som ett farligt kort även på natten. Men Rolf ställde upp med ett svårt handikapp, under dagetappen hade han slagit emot någonstans så att ett finger brutits.

Även om många alltså fick problem redan under dagen så kom 104 till start för nattetappens

VÄND!

Kåsasegraren 1982: Sven-Erik Jönsson, Järva MK. Med det klassiska priset i hand: Kåsan! Det här blev Sven-Eriks andra inteckning i Kåsa-klubben.

n Jösse vann stort

KÅSAN UNDER

●●● 1952 – inledningen till en ny epok i tillförlitlighet/enduro. Maskiner med små tvåtaktsmotorer hade börjat sticka upp mot de etablerade stora, kraftiga men tunga fyrtaktarna. Som ett tecken på detta kan man ta Elon Forsbergs seger med 250 cc NV med tvåtakts DKW-motor. Det var inte första gången en tvåtaktare segrade i Novemberkåsan. Redan i Uppsala 1936 grade i Novemberkåsan Edvin Sagström en DKW med vilken han vann och tog hem den 4:e Kåsan efter tre raka segrar. DKW:s tvåtaktare fick ytterligare en seger före kriget genom Carl He-

delin i Södertälje 1938.

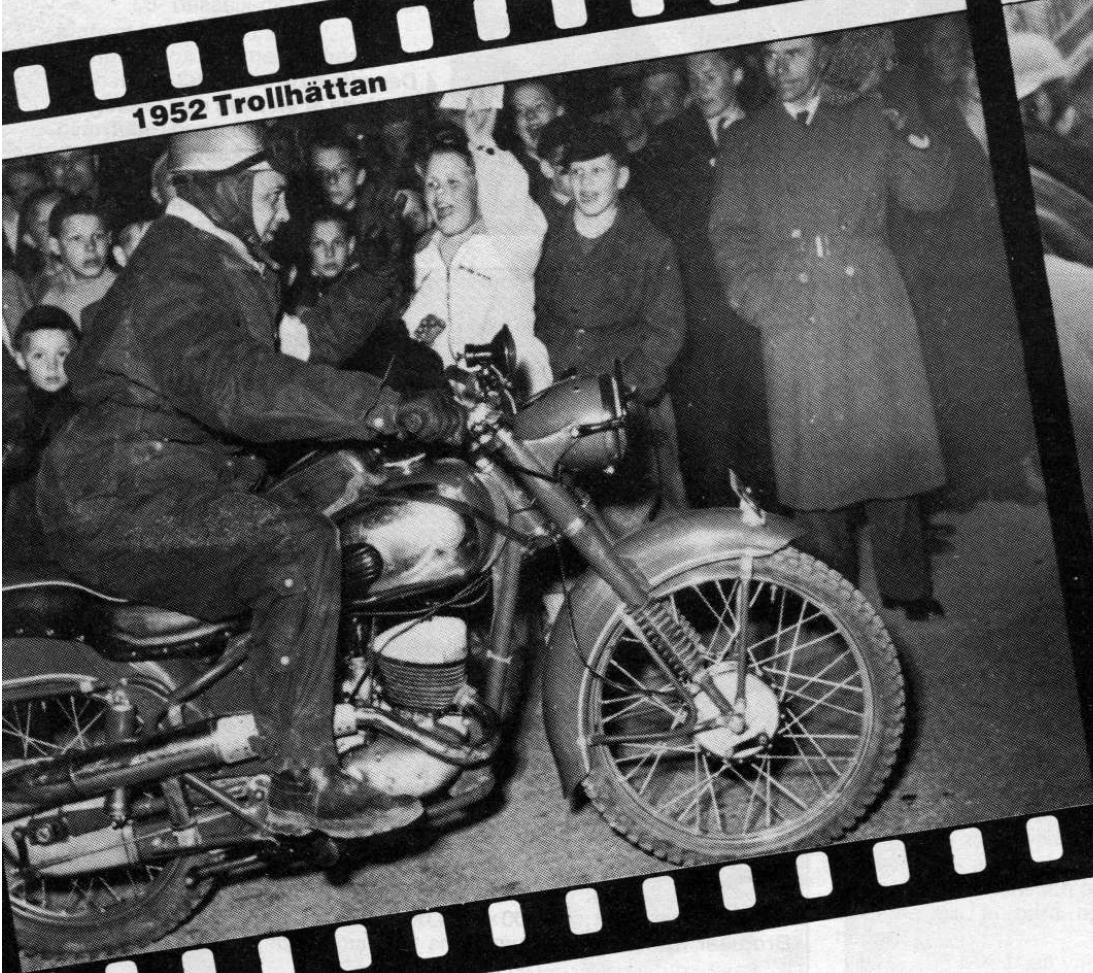
Elon Forsbergs NV var i stort sett en standardmaskin med lite extrautrustning för skogskörning. Men man körde ingalunda under så svåra förhållanden som man gör idag. Det gick betydligt saktare – DKW-motorn som drev NV:n utvecklade bara omkring 12 hkr och det var en tung maskin efter dagens förhållanden. Den vägde c:a 130 kg i standardutförande. Utrustningen består av ett engelskt mc-ställ med mycket under. Störthjälms och på fötterna ett par gummistövlar – stenar och stubbar spe-

lade inte samma roll 1952 som 1982!

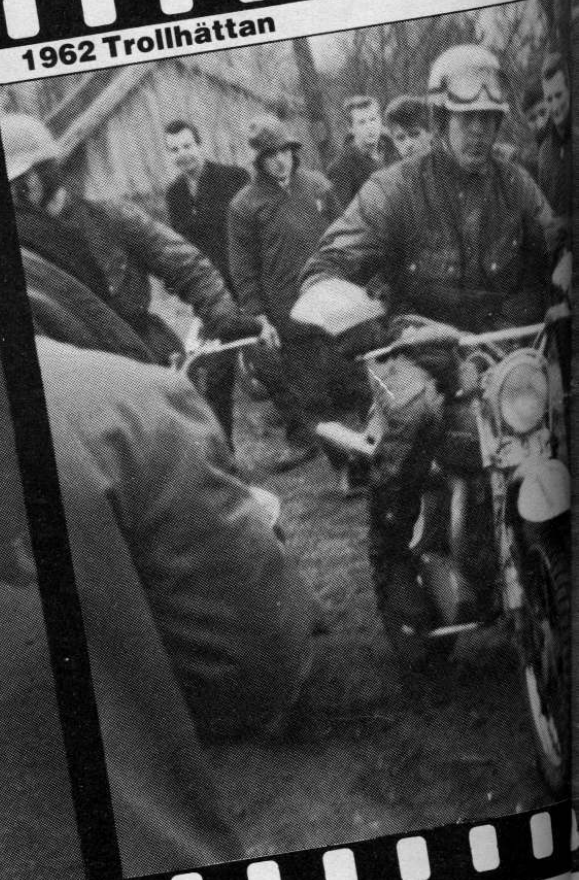
1962 gick Novemberkåsan åter i Trollhättan. Ytterligare en ny generation maskiner hade tagit över i skogen – och en ny generation förare. Motocrossen hade vuxit till sig som mc-sporten på modet och den generation rena T-cyklar som dominerat i skogen under 50-talet fick vika för Husqvarnas lättare motocrossinspirerade maskiner.

Likadant var det på föresidan. Crossexperterna hade redan under 50-talet börjat sticka upp, men nu blev det nästan helt deras mark.

1952 Trollhättan

1962 Trollhättan

1952 Trollhättan

Elon Forsberg, SMK Uppsala. NV med DKW-motor 250 cc. 12–13 hkr. Däck fram: 19×3.00, bak 19×3.50.

1962 Trollhättan

Rolf Tibblin, Upplands Väsby MK. Husqvarna 250 cc. Ca 22 hkr. Däck fram: 19×3.00, bak 19×3.50.

1972 Vimmerby

Torbjörn Jansson, MK Orion, Hallstavik. Husqvarna 400 cc. Ca 32 hkr. Däck fram: 21×3.00, bak 18×4.00.

30 ÅR

nad. Rolf Tibblin blev den andre genom tiderna att ta Kåsan efter tre raka segrar vilket skedde i Trollhättan just 1962.

När det gällde klädseln hade inte så mycket ändrats. Hjälmarna var lite modernare, men kletstället hängde fortfarande med även om Roffe ser ut att ha lite mindre under än Elon tio år tidigare. På fötterna fanns numera cross-kängor som gav ett betydligt bättre skydd.

1972 – ytterligare en cross-specialist segrar. Torbjörn Jansson överraskar med sin stora Husqvarna på 400 cc. Här har utvecklingen ta-

git ytterligare ett steg, fjädringen har blivit lite bättre vilket åter ger de större motorena en chans. 250-kubikaren har fått en likvärdig motståndare i 400-kubikaren. De tio åren från Rolf Tibblins seger i Trollhättan till Torbjörn Janssons i Vimmerby har delvis omvandlat svensk tillförlitlighet. Sträckorna blir svårare och framförallt går det ofantligt mycket fortare än då Elon Forsberg vann 1952.

Fortfarande hänger kletstället med, men det sjunger på sista versen. Hårdjobbandet i skogen fordrar ledigare klädsel. Crossmundering

ersätter allt oftare de tunga brittiska ställen och i slutet av 70-talet får de moderna T- eller enduro-ställen sitt genombrott. Vilket i sig speglar en utveckling.

Från att ha varit en lång segsliten tävling med mycket frysande omväxlande med svettiga perioder har Novemberkåsan liksom övriga skogstävlingar blivit en intensiv historia där det framförallt handlar om högt tempo, svett och kondition.

INGVALD

1972 Vimmerby

1982 Linköping >>>

1982 Linköping

Sven-Erik Jönsson, Järva MK.
Husqvarna 430 cc. Ca 38 hkr. Däck fram:
3.00x21, däck bak 5.00 x 18.

Ingemar Österberg, SMI MK, hade besvär med sin Husqvarna under dagsetappen men lyckades i alla fall hålla undan för anstormande konkurrenter...

AMF Södertälje tog hand om lagpriset trion Bernt Enö, Steve Tell och Torbjörn Winzell. På bilden är det Winzell som hämtat priset.

Erik Westerberg redo att flagga iväg tidigare Kåsa-segraren Torbjörn Jansson och Tomas Ytterberg. Torbjörn försvann redan på första sträckan medan Tomas hade bättre tur och blev 14:e i B-klassen över 250 cc.

Åter till det gamla

Strängnåskåsan innebar att man återgick till den gamla tågordningen med start för natt-etappen på lördagskvällen följt av dagetappen på söndagens förmiddag. En första sträcka från starten över SAMS crossbana ut till övningsfältets tre nattvarv såg på kartan inte allt för imponerande ut men visade sig så småningom bli verkligt hårt och krävande.

Favoritfall redan från början blev det då årets T-suverän, Tibros Thomas Gustavsson, inte kom till start. Thomas skulle svetsa på sin cykel veckan före Kåsan och det bar sig inte bättre än att det tog eld i overallen med en brännskada på ena benet som följd.

Nästa favorit som föll bort var fjolårets vinnare Torbjörn Jansson från Göta MS. Torbjörn fastnade på kanten av ett stort dike under första sträckan, halkade baklänges ner och vält i lervattnet. Motorn gick för fullt och sög snabbt filter, förgasare och cylinder full med lerblandat vatten. Därmed försvann en storfavorit.

Samma dike blev också unge lovande Örjan Åbergs, Tibro, "Waterloo".

Ingemar Österberg, som hittar på de militära övningsfälten som i sin egen ficka, slet direkt åt sig en ledning före Hasse Hansson. Den senare hade chansen att ta sin tredje in-teckning och därmed vinna den 8:e Kåsan i händelse av seger.

Nattövningarna ställde till problem för både Thorleif Hansen och Håkan Carlqvist. Båda var omkull och krökte till maskinerna i mindre skala, värst utsatt var Håkan som kom in till varvningen utan fotpinne och med en del trasigt på cykeln.

Värre ute var dock Anders Flodberg och TT Karlsson som båda fick bryta på tredje nattvarvet. På andra varvet var det färdigt för Lulle Levander på den ena av de två fyrtaktarna som deltog – ett bagatellfel, evakueringsslangen från förgasaren hade legat mot cylindern och smält ihop.

Lasse Pärnebjärk bröt på första varvet och hemmasonen Bo Thörnblom på andra. Även det internationella in-slaget, två finländare naggades i kanten då Kemppainen fick ge sig på andra nattvarvet och Honkamäki fick köra dagsetappen under protest. Honka-

mäki hade gett sig av 30 sekunder för tidigt från en kontroll under natten – vilket så småningom betydde uteslutning.

Moralisk segrare

Efter nattetappen var ordningen i täten: Ingemar Österberg 13685, Hasse Hansson 13719, Steve Tell 14010, Carl Henry Johansson 14039, Jeff Nilsson 14068, Lars Ingvar Johansson 14298, Torsten Andersson 14394 och Håkan Carlqvist 14500.

Dagetappen började med en våldsam klappjakt av Hasse Hansson som redan under de avslutande nattvarven knappt in på Österbergs försprång. Men Hasse kom aldrig upp till ledningen. Hans maskin började nypa på första varvet ute på övningsfältet och därmed var hans dag förstörd.

I stället var det Götas Carl Henry Johansson som stod för sensationskörningar, han kröp närmare och närmare ledande Österberg och vid sista varvningen var han förbi med några sekunder. Men inte heller det hjälpte, ett motorhaveri några kilometer före mål betydde att Ingemar Österberg kunde köra i mål som segrare före sensationellt starkt åkande Thorleif Hansen.

10 minuter och 12 sekunder hade nattovane Thorleif tappat till Österberg på natten men i mål var han bara 2 minuter och 25 sekunder efter – det var en verklig kåsapurt.

En dramatisk spurt med en mycket sjuk maskin gjorde också Håkan Carlqvist som gick upp från 12:e till fjärde plats under dagen och knappade in över fem minuter på ledande Österberg.

Frågan är om inte Ingemar Österberg kunde fått det här värre om trean Steve Tell kört en större maskin. Steve blev nu överlägset bästa 125:a med en tredjeplats totalt 4 minuter och 19 sekunder efter segraren.

En som var uppe och nosade på en topp-lacering var också Jeff Nilsson som även han hade chans till slutseger men fick bryta på grund av maskinfel mitt på dagetappen.

Alla tyckte att Carl Henry Johansson stått för en sensationellt fin körning och han ut-nämndes på stående fot till moralisk segrare – men det gäller ju att komma i mål. Thorleif Hansens och Håkan Carlqvists fina körningar visar att crossförarna har mycket att kom-

ma med i dessa sammanhang. Torbjörn Jansson har länge kämpat ensam i toppen – det är välkommet om Thorleif och Håkan kommer tillbaka även i fortsättningen. På så sätt blir Kåsan vad den bör vara – något utöver det vanliga!

Personförföljelse

Ingemar Österbergs seger i Novemberkåsan var inte särskilt populär bland konkurrenterna. Många snackade om genvägar och protest inlades också mot att Ingemar på ett ställe av banan tagit en annan väg än den pilade. Protesten avslogs direkt av juryn och en vädjan till Svemos styrelse gav heller inget resultat då styrelsen avslag vädjan men tilldelade Ingemar en varning.

– Det liknar mest personförföljelse, tyckte Ingemar Österberg efter Kåsa-segern och medgav att han visst kört fel på ett ställe men återkommit till banan strax efter utan att ha tjänat på vägvalet.

Det var Ingemar Österbergs andra seger i anrika Novemberkåsan, den förra vann han i den beryktade stormkåsan i Arboga 1969, då större delen av startfältet "försvann" bland nattetappens stormfällda granar och tallar. Utom segern var det också 20-årsjubileum i Kåsan för Ingemar Österberg. Det var hans 20:e start, en prestation som 44-åringen bör vara ensam om.

RESULTAT (totalt):

1. Ingemar Österberg, SMI MK, HVA 26830 prickar; 2. Thorleif Hansen, Upplands-Väsby MK, KTM 26975; 3. Steve Tell, AMF Södertälje, HVA 125, 27029; 4. Håkan Carlqvist, Järva MK, HVA 27082; 5. Nils-Erik Zell, Tibro MK, HVA 27087; 6. Berndt Enö, AMF Södertälje, Zündapp 27399; 7. Lars-Ingvar Johansson, Tibro MK, HVA 27769; 8. Torbjörn Winzell, AMF Södertälje, Maico 27869; p. Dag Edlund, Huskvarna MK, HVA 125, 27946; 10. Rolf Wicksell, 444SMK Uppsala, Simonini; 11. Lars Erik Johansson, Tibro MK, HVA 28194; 12. Dick Nilsson, MK Orion, SWM 28539; 13. Torsten Andersson, SMK Örebro, Simonini 28787; 14. Anders Svensson, Linköpings MS, HVA 28811; 15. Per Gunnar Wing, Skene MS, HVA 29325;